

TAPOLCZAI LAPOK

ezelőtt: TAPOLCZA és VIDÉKE.

Megjelen minden vasárnap.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN. KIADÓ ÉS TULAJDONOS: LÓWY B.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca.
Kéziratokat vissza nem adunk.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Hirdetmények: megegyezés szerint.
Nyílt-tér sora: 1 korona

Csak előre!

Édes magyar hazánk minden lakója a magyar nemzeti mozgalomban a tőle telhető módon részt kíván venni, hogy hazaszeretetének, magyarságának külsőleg is kifejezést adjon.

Ez nyilvánul meg a magyar ipar védelmében is. A magyar ipar érdekében néhány hét alatt megmozdult az egész magyar társadalom. Egymás után alakulnak a magyar iparcikkeket védő egyesületek, s az eszme terjed tovább-tovább, s visszhangzik tőle egész Magyarország, hogy: „Csak hazai iparcikket!” És ha nem ismét a híres magyar szalmaláng lelkesedés ez a felbuzdulás, úgy örömmel vehetjük észre, hogy felébredt társadalmunk lelkiismerete és pótolni akarja mind azt a sok mulasztást, amelyet iparunkkal szemben eddig elkövetett.

A mozgalom örvendetes jele az időnek, mert bizony itt van a végső ideje annak, hogy felébredjen mindenki azon közönyösségből, melylyel eddig a magyar ipar iránt viselkedett. Minden nemzet féltékenyen őrzi meg az életnyilvánulásokban saját jellegét és ezeket önjerejéből saját készítményeivel táplálja; mi nemcsak hogy a magunkéval nem törődünk, hanem azt szándékosan mellőzve, nagy örömmel fogadtuk be az angol, francia, német és még sok másféle iparcikket,

divatot, jelleget és ezeknek táplálására minden fillérünket a külföldi piacokra vittük.

Mint minden hazafias mozgalomban, úgy a magyar ipar védelmében is Zala megye vezet. Megemlékeztünk a megyénkben már megalakult védő-egyesületekről. Végre nálunk is felébredt a szunyadó közszellem.

A védelem sikeres eredményéhez azonban *kettőn áli a vásár*; a közönségen és a kereskedőkön.

Minden olyan iparpártolási mozgalom, mely nem a kereskedők hathatós közreműködésén alapul, hiábavaló, meddő fáradozás, mert tulajdonképpen ők azok, akik a mozgalom komolyságát és eredményét biztosíthatják, mert hisz a kereskedelem hozza forgalomba az ipar termékeit.

A honi ipar mellőzésének okáról nagyon eltérők a vélemények. Vannak, kik első sorban a kereskedőket okozzák, mások a vásárló közönséget, és csodálatos, hogy mindegyiknek igaza van. Mert hát mit csináljon a vendég-lős, ha a vendég csak „Pilsenit” akar inni, a vászonkereskedő, ha a vevő „Rumburgit” vásárol, a kalapkereskedő, ha csak „Pichler” kalapot akar venni. Vajjon kit vádolhatunk itt hazafiatlansággal? A kereskedő legjobb szándéka mellett csak azért kénytelen idegen árut tartani, hogy vevői el ne maradjanak.

A kereskedő még azzal is védekezhetik, hogy némely tekintetben nem versenyképes a honi ipar, osztrák cégek jobban hitelezhetnek stb. De mivel védekezhetik a nagyközönség? Hogy nem kap az üzletben „hazait”? Mért nem kap, ha magyar árut kér? Hát bizony fehér holló volt az a vevő, aki kötötte magát a magyar gyártmányhoz; kereskedőink sokat mesélhetnének, mennyi rábeszéléssel, sőt furfanggal tudnak csak a belföldi árukon tudni, mely ha nem külföldi és legalább is nem osztrák, nem jó.

Igy hát csak a publikum és a kereskedő együttes hazafiságától várhatjuk a védelem sikeres eredményét. Erre pedig egyszerű orvosság az, hogy vegyünk mindenből ami itthon is készül, csakis magyar iparterméket, kérjük, követeljük folytonosan kereskedőinktől, hogy magyar árut akarunk. Ez a vevő közönség kötelessége.

A kereskedők pedig tegyék félre közönyüket, ne várják, míg magyar posztót, vásznat stbit kérnek, hanem vegyék ki részüket ösztökélés nélkül is a hazafias munkából.

Kereskedőink ajánlják a magyar árut, a közönség el fogja hinni, hogy a brassói posztó épen oly jó, mint a morva posztó, csak hangoztatni kell ezt, csak egy kis jóakarattal kell hozzá.

Fogjon össze minden magyar s legalább eszményileg hozzuk létre az ön-

A TAPOLCZAI LAPOK TÁRCÁJA.

A régi seb.

Ita: Homok.

A szegedi városháza öregharangjáról az a legenda szól, hogy az 1879-iki árvíz-katasztrófa éjjelén, mikor betört a városba a víz, megrepedt a szíve.

Gyönyörű mese ez, melyet nem minden-napi fantázia eszelhet ki. A város szíve, melynek dobbanását háromszor hallották minden huszonnégy órában az emberek, meghasad, mikor elsőpri az istenitélet a szeretett hajlékait és földönfutókká lesznek azok, kiknek megrezegtette lelkét a mélabús hang.

Hát ez a megreperált öreg harang, melynek szelid, szelcsöndes időben olyan a hangja, mint a dajkamese: elandalító, — most márczius 12-ére virradó éjjel ismét megkon-dult a szokott napi munkáján kívül és bü-gött teljes egy óra hosszan át. Ez volt a huszonhetedik verse annak a megrázó költeménynek, melyet az emlékezés lassan tűnő fájdalommal őrizget a megtépett lelkek mélyén. A költemény sorai, igaz, már is halványodnak, úgy, amint az újjáalkotott Sze-ged fénye erősödik, de föl-föl sir azért minden esztendőben s ma ez, holnap amaz a része ötlük multakon tűnődő ember elmé-jébe.

A régi Szegedből ma már alig van valami. Egy-két utca, mely erősen kéri az új keret-ből s ezért szinte sérti a szemet. Olyan, mint a megroskadt, beteg ember, fellábat ki-huzza a sírból és azzal biceg itt közöttünk.

Ami még kedves a régiből, az az öreg Tisza. Ez a nyájas, néha tomboló, szép magyar folyó, mely, ha úgy tetszik neki, összehuzza magát, mint a karcu leány, s ilyenkor oly szép, oly szelid, megy lassan, csöndesen lefelé, mint az édes, zavartalan álom.

A partján sétálva, eszembe jut most huszonhét esztendő múltán az a rettenetes kép, mely itt tárult föl mindjárt másnap a keskeny földszalagon s amely egyre rémesebb, sötétebb színbe hajlott. Ebben a sötétségben azonban megvillant akkor egy pici szivárvány, olyan szép volt, szinte ma is látom. Nem is fogom talán sosem elfeledni.

Vagy két nappal azután, hogy a zavaros tenger ellökte maga elől a gyarló emberi munkát, úgy alkonyat felé végigjártam a Tiszapartot, az fegyedüli kis száraz-földet, ami megmaradt az óriási területű városból. Ezen a keskeny, hosszú utvonalon volt még egy kevés élet a halál közvetlen szomszédságában. Apró, deszkákból ösz-szetakolt kunyhók keletkeztek a homokos parton, melyekben meghúzódtak az emberek, akik nem bírtak megválni a szülőföldtől.

De milyen gyászos, siralmas volt az élet. A szomorú arcokon a kétségbeesés árnya sötétlett. A fénytelen szemek megteltek könnyekkel, mindenütt a tépelődés, a panasz zokogott.

Kicsi lánykával találkoztam fenn a felső Tiszaparton. Körülbelül nyolc esztendő-s lehetett, viruló egészséges arca és gyönyörű fekete szemei voltak. Karton ruháskájában diderege gubbasztott, mint valami fázó ma-dár, melynek tollait fölborzolja a hideg márcziusi szél.

Megfogtam kicsi kezeit és megszólitot-tam:

— Miért sírsz, kis leányom?

— Az édes anyámat várom — felelt pi-tyeregve és rám nézett szép, bánatos szemei-vel. Olyan csodálatos nagy szeretet sugár-zott ki ebből a fájó tekintetből.

— Nem látta? — kérdezte azután nagyot sóhajtván.

Hogyan láttam volna édes Istenem: hi-szen csak másnap tudtam meg, hogy kinek a kis lánykája. Azért mégis azt mondtam neki:

— De jön, bizonyosan jönni fog. Csak várj kedvesem.

Az arca földereült. Hölásan nézett rám.

— Éhes vagy-e? — kérdeztem később.

Szomoruan lehajtotta a fejét és halkán felelte:

— Igen.

— No gyere, igyál kávét.

Pár lépésre, szellős sátorban parasztasz-szony főzött valami meleg lötytyőt, ebből vettem a kis lánynak egy bögrével. Megitta, megköszönte, én azért nem bírtam elválni tőle. Még tovább kérdeztem. A kis lányka bizalmas lett és beszélt. Elmondta, hogy Rókuson, a város vége felé, egy keskeny utcában laktak. Az édesapját kihajtották kora hajnalban a töltesre (akkor valósággal haj-tották, még pedig fegyverrel az embereket a gátra) ő pedig az anyjával otthon maradt. Vártak az édes apjára, de nem jött. Egy-szer csak bealkonyodott. A kétségbeesett asszony azonban még mindig nem bírta ott hagyni a földet, melyhez oda volt nőve a lelke, melyen született, s amelynek porában játszotta el gyermekéveit. Egész éjjel nem

álló vámterületet, minden ember legyen saját portáján kötelességtudó vámhatárőr.

A hazafias mozgalmat Tapolcán a Hiller Ignác és Fia cég kezdte meg, lelkes felhívást intézve a közönséghez a honi ipar védelmére. Nevezett cég csupán hazai gyártmányokat árúsít. Hiszszük, hogy minden egyéb biztatás nélküli többi kereskedőink is követni fogják a példát és megalakítják a helyi védőegyesületet, mert csak egyesült erővel fogunk győzni, amire pedig nagy szükségünk van.

Tegyük meg az első lépést.

E lapok 11-ik számának vezércikke azokról szól, kikről rendes körülmények között a véres események krónikása és a törvényszéki rovat szokott megemlékezni. A felvetett témával kapcsolatban én is arról az erkölcsi súlydésről óhajtok szólni, mely nálunk már annyi embervérbe került, s melynek nyomában már annyi keserű könny fakadt. Felbátorit erre a kérdés fontossága: Nagy bajról lévén szó, szükséges, hogy azt többoldalról is meg világítsuk s több irányban keressünk orvosságot annak megszüntetésére.

Nemde megdöbbenő, hogy egy elvetemült ember miatt a szülő elveszti gyermekét, a testvér testvérét, a család fentartóját, istápolóját és a nemzet, az állam ép egészséges tagját, annak erős, munkabíró kezeit.

Es mindezt a veszteséget a kés pengéje, a balaska foka okozza a *gondolkozó, az érző ember* kezében.

De vajon milyen lehet ezeknek az embereknek az érzésviláguk? Vannak-e lelküknek nemesebb vonásai?

A feleletet megtaláljuk a multkori vezércikk következő passzusában: „A

aludt egyikük sem. Az anya ki-ki nézett a viharos éjszakába, melybe a menekülő emberek hívó szövege hangzott lemondó fájdalommal. Aztán újra csak megújuló bizalommal maradt a szegényes hajlékban.

Egyszer csak valaki megzörgette az ablakot:

— Meneküljenek, itt a víz!

Kiszaladtak az udvarra. Az asszony előtotta a lámpást s mint a ki félti a magát, gondosan bezárta a pitvar ajtót. A szél rémesen süvített, távol valami zúgó morajlás hangzott. Egy-egy szokatlan hang robajnak, recsegésnek, azután szivettéppő segélykiáltásnak zavaros hangját hozta magával a hideg szaladgáló szélvihar.

Menekülni már nem lehetett.

A rémes hangok egyre közeledtek a sötét éjszakában, az áradattal bőmbölése egyre rémitőbb lett, egyre közeledett a fagyos halál. A kert tulsó végéről már letépte a kerítést a zúgó ár; a szomszéd házak ijesztő robajjal borultak le a hatalmas ellenség előtt — itt volt az élet s halál közötti vegső pillanatt. Ebben a rettenetes percben lehetett még menekülniök. A másikban már ott volt a halál fagyos karja. Egy ölelés és vége a gyarló életnek. Az anya megfogta remegő gyermekét és föl ment vele a ház előtt álló öreg eperfára.

Mikor a hajnal megtörte a borzalmas éjszaka sötétjét, egy szilajon rohanó végtelen tenger fölött voltak. Háztetők, butorok, röghöz áthatatosan ragaszkodó emberek holtteste ment a siető piszkos áradattal. Valami borzalmas, sötét kép volt ez. A tenger pedig nőtt, egyre emelkedett, mintha mindent el akarna pusztítani, ami a föld fölött él.

Itt töltött el az anya a gyermekével harminc óra hosszat.

bicska, a fejsze és egyéb gyilkoló eszközök egyszersmind kiáltó jelei annak, hogy *népünk erkölcsi érzéke nagyon lazult.*“

E kitétel nem csak egyesekről mond nagyon kedvezőtlen kritikát, hanem a nép széles rétegéről is. És sajnos, nagyon is találó a kijelentés. Mert a véres eseményekből nemcsak a tettes züllött erkölcsiségét szemlélhetjük, hanem a háttérben álló tömeg laza erkölcsét is, mely tömeg bizonyos megkülönböztetéssel, tisztelettel, talán büszkeséggel, néz arra, ki közüle kiválik, mivel kezéhez embervér tapad. Es ez a tömeg neveli azután azokat a rakoncátlan suhancokat, kiknek sorából az aljas tettek bámult hősei kikerülnek.

Amint látjuk tehát, nem a nagy emberi indulatok egyike — másika keriti hatalmába a gyilkos kezét. Nem is az az igazi férfiónézet megnyilatkozás az, mely a rajta esett sérelmet kész vérell is lemosni. Egyszerűen az erkölcsileg súlydés ember aljas cselekedete, azé az emberé, aki az igazi vagy vélt sérelem gyáva alattomos megboszulására törekszik.

Nagy és mélyre ható baj ez, amiről mindenki tud, de azért annak orvoslására eddig mi sem történt. Egy-egy újabb véres esemény híre mozgalomba hozza a közvéleményt, de csak rövid időre és annélkül, hogy annak valami tapasztalhatóbb eredménye lenne. Összetett kézzel nézzük az erkölcselenség romboló munkáját, esetleg néha panaszkodunk az áldatlan állapotok miatt.

Legyünk ezuttal teljesen őszinték s feleljünk egész nyíltan néhány kérdésre.

Vajon történt e csak egy komoly lépés is a baj orvoslására? Tett-e va-

Másnap, mikor a téli napsugár végigfélt a tarajos, sárga vizen, s az utca megtisztult: magával sodort az áradás mindent, amit útjában talált, — egy ember jött csónakon feléjük. Szivtelenek voltak akkor az emberek. Úzletből úzték az életmentést. A haldoklók könyörgésével kérték ezt a csónakot, hogy mentse meg őket.

Az ember egy darabig gondolkodott, azután azt mondta:

— Csak az egyiket bírom elvinni, a csónak tele van, fölborulhat.

Az anyának összeszorult a szíve s úgy érezte, mintha most hagyná el az a parányi ereje is, ami még megvan. Uram Isten, itt az ítélet percében most szakadjon el a szíve felétől, gyermekétől, most váljon meg tőle, hogy aztán soha ne lássa többé. Valami rettenetes, mély fájdalom viharzott keresztül az anya lelkén. Megeredt a könyve. A leányát magához ölelte, magához szoritotta s úgy nyöszörögte:

— Itt van, ezt mentse meg!

A kis leányt meg is mentette. Kihozta a partra, itt aztán letette s az Isten gondjaira bízta. Ki örködött akkor a másika fölött? Kinek jutott a szívében hely a szájalomra? Tele volt akkor az ember szíve keserűséggel, vigasztalhatlan fájdalommal.

Másnap, amint bandukoltam a keskeny parton, nézni és szívembe vézni a szülőváros pusztulásának szomorú képét, már ott láttam a kunyhó körül az asszonyt is. Az anyát. Az arca sötét volt a fájdalomtól. És a szemében nedvesség fénylett. A kislány megismert és mosolyogva mutatott az anyjának.

Ezt a gyermekmosolyt, a síró felhő mellett, ezt a darab színes szírványt ma is látom.

lamit a közhatalom? Hát a társadalmat nem érheti-e a mulasztás vádja?

Bizony, bizony, ha őszinték akarunk lenni, be kell vallanunk, hogy panaszkodáson kívül eddig semmi sem történt.

De hát mi is lenne a teendőnk.

Teljesen egyetérték a multkori vezércikkkel, hogy a bajt *preventív, megelőző* — módszerrel gyógyíthatjuk. De a közhatalom részéről teendő intézkedések — például mulasztás betiltása stb. — nem lesznek elegendők, mivel a korcsma, a pincézés még mindig meg marad; a bort, a pálinkát sem lehet zár alá helyezni. A társadalomnak is ki kell venni a munkából a maga részét.

A züllött erkölcsiség helyébe a tiszta erkölcsi felfogást kell beplántálni. A bicskát, a balaskát, ki kell csavarni a gyilkosjelöltek kezéből és pedig erkölcsi eszközök segítségével, amely erőnek a forrása viszonyaink mellett csakis a társadalom lehet.

Az első teendő az *ifjusági egyesület megalakulása*, hogy azt, amit a szülői ház elmulasztott; amit a környezet, a utca elrontott: az egyesület helyrehozhassa, pótolhassa.

Itt ismét tollam hegyére tolikodik egy kérdés. És pedig az, hogy az ifjusági egyesület miért is nem alakult meg már régen, holott annak megalakítását igazán nemes célok követelnék s annak szükséges voltát készséggel elismerjük? (Kellő számú tag esetén, mi a jövő évben várható, meg fog alakulni. Szerk.)

Bármilyen legyen azonban annak az oka, ez nem szolgálhat alapul arra, hogy e kérdés ismét lekerüljön a napirendről.

Vegye kezébe az ügyet az a néhány lelkes férfi, kinek részéről már megszoktuk a nemes célok elérésére való önzetlen törekvést. Határozzák el, hogy megalakítják az egyesületet, s e célból igénybe veszik a társadalom erkölcsi és anyagi támogatását. Városunk intelligens közönsége bizonyára nem fogja közönnnyel szemlélni e fáradozást, melynek célja a szegényteljes állapotok megszüntetése, hanem az egyesületet már bölcsőjétől kezdve teljes erejével fogja támogatni.

Ha Tapolcán sikerül megalakítani az ifjusági egyesületet, a vidék is követni fogja a jó példát s ekkor nyugodt lélekkel elmondhatjuk, hogy a jobb jövő hajnala bekövetkezett, midőn így megtettük az első lépést, a nép eddigi elhanyagolt széles rétege erkölcsi értékének emelésére.

Adja Isten, hogy minél előbb elmondhassuk ezt!

K.

Színház.

A mult kedden érkezett Tapolcára Szilágyi Dezső színigazgató társulatával. Az Eibeschtz vendéglő tágas szép terneiben folyó hó 20-án kezdte meg előadásait. Már néhány darabot volt alkalmunk végig szemlélni és valóban elmondhatjuk, mit már ez előadásokból is tapasztaltunk, hogy Szilágyi társulata oly tehetséges, derék tagokból áll, a vezetés, a játékok oly egyöntetű és összhangzó, hogy a vidéki szintársulatok között csak igen kevés lehet hasonló. Dačára ennek,

közönségünk még eddig nem pártolta oly mértékben, amit e derek társulat valóban megérdemel. Akik eddig látták játékokat, mindenki csak a meglegedés hangján nyilatkozik róluk. Kérjük műpártoló közönségünket, támogassa a derek társulatot, megérdemlik. A műsort csaknem kivétel nélkül magyar szerzők művei töltik be, megmutatva a törekvő igazgató, hogy megértette az idő követeléseit. Ennyi jóindulatu törekvést bizonyára nem fog műpártoló közönségünk jutalmazatlanul hagyni.

A bemutató előadás, Fényes Samu, a „Csöppség” című vígjátéka volt. A főszerepet Lendvay Ferike kedvesen, vidáman játszotta, természetes alakítás volt szerepének minden változatában. Méltó partnere volt Ambró szerepében Szilágyi Ivor, ki a nemes szívű és meleg kedélyű, de duhaj magyart pompásan alakította. Sárát, Ambró gazdasszonyát már jobban nem lehetett volna játszani, mint azt Vágóné Berzsényi Margit valóban művészi tehetséggel visszatükröztette. Egyébként az összes szereplők összhangzó szép játéka több látogatót érdemelt, mint a mennyien voltak.

Szerdán Schöndhal Pál és Ferenc 4 felvonásos boházata, a „A sabbinnők elrablása” került színre kevés számú közönség előtt. A darab szellemes humorral teli, ami a kitérő szereplőkkel, a közvetlen, a természetes játékkal magával ragadta a közönséget. Vágó István mint Bányai Márton tanár, a filozofus viselkedését természetes közvetlenséggel tükröztette vissza. Kellte-e jobban azt a bizonyos anyós és férj szerepét természetesebb alakításban látni, mint V. Berzsényi Margit Borbála szerepében. Kedves jelenség volt most is Lendvay Ferike. Szép jövőt jósolunk Szilágyi Ivornak, fiatal ember, sokra viheti. Sokat kacagtatott Szilágyi Dezső igazgató, mint Rettegi Fridolin színigazgató, teljesen átérzte szerepét. Játéka művészi volt. Kapott is sok tapsot. Lőrincy Erzsé, Bánfalvi Etelka szintén jól töltötték be szerepüket. Az összjáték igen jó volt.

Csütörtökön dr. Guthi Soma és Barna Izsó három felvonásos boházata, a „Smolen Tóni”-t adták elég szép számú közönség előtt. A közönség figyelmét a Batori által játszott Smolen Tóni kötötte le, ki már vagy harmadszor játszik szép sikerrel, különböző társulatoknál Tapolczán. Megjelenését élénk éljenzessel fogadták. Ismerjük őt, kitérő komikus színész. A bosszantóan buta, magyargyűlölő burglakáj életnézeteit kitérő előadásban adta vissza; habár kupléi kissé kiterőszakáltak voltak, nem a darab silány forrásai, hanem kitérő alakítása tették élvezetessé játékát. Utána Kiss Pista játszott nagyobb szerepet, egy jóízű vidéki magyart. Kitérő burglakájával hoz össze a szerző. A magyar virtus kedélyes és természetes hű képet nyújtotta Kiss játéka. Dicsérattal kell megemlékeznünk Bándi Rózsi és Jászai Mariskáról, Bándi kedvesen énekelt. Jászai sikeresen játszotta a balletot. Általában minden szereplő betöltötte hivatását a darabban.

Pénteken Ordonneau 3 felvonásos operettjét „A fecskéfészek” játszották. A darabot a múlt évben látta közönségünk s így ennek tulajdonítható, hogy kevesen voltak. Szépen tisztán énekelt Bándi Rózsi és Miske József. Kitérően játszott V. Berzsényi Margit, mint a „Fecskéfészek” zárda főnöknője. Kedves volt Jászai Mariska, mint Pomponette. Bátorinak az ő temperamentumához mérten nem a legjobb szerep jutott s így kissé erőltetett volt a játéka. Pásztor János, Vágó, Lendvay Ferike sikerrel töltötték be szerepüket.

Tegnap este „Gül baba” nagy operette került színre.

H I R E K.

Kinevezés. A király az igazságügyminiszter előterjesztésére Svastics Géza dr. zalaegerszegi járásbírói albirót a nyiregyházi törvényszékhez bíróvá kinevezte.

Az időről. Ha közéletünknek nem is volna mostanában annyi része a mozgalmasságban, mint a mennyit a napi események nyújtanak, akkor sem panaszkodhatnék sen-

ki, hogy nincs semmi szenzáció: bőven gondoskodik erről az öreg Kronosz, aki az időjárást csinálja. Vagy nem vagyunk tele meglepetésekkel ebben a hónapban? A múlt vasárnap valóságos májusi napsugárban fűdőtünk. Hétfőn este nagy szelvész kerekedett, de nemsokáig tartott, másnap hideg eső áztatta a földet, csütörtökön hó pelyhek száinkóztak, pénteken délután pedig délnyugat felől nagy széllel setét felhők tornyosultak, majd néhány erős villámlás és dörgés között sűrű zápor keletkezett. Már most ember legyen, aki ilyen szeszélyes időjárásban jósolni mer.

Hiteliszövetkezet Tapolczán. Vasárnap az az országos hiteliszövetkezet egy kiküldött tisztviselőjének információja után hiteliszövetkezet létesült. A gyűlésen különösen földműves polgáraink voltak nagy számban, akik közül 107-en 125 üzletlétszettel megalakították a szövetkezetet, melynek hivatalos címe: „Tapolca és Vidéke Hiteliszövetkezet, mint az Országos hiteliszövetkezet tagja” lesz. Egy üzletlétsz 50 korona, ami heti 20 filléres részletekben törlesztendő. A 9 tagból álló igazgatóság megválasztása után, melynek elnöke Horváth János tapolcai káplán a cégbejegyzés munkálatait kezdték meg. A szövetkezet jegyzője Sebestyén Gyula, pénztáros Szintén József, akinél a hivatalos helyiség is lesz. A szövetkezet f. évi április 1-én kezd meg működését. Hivatalos órák lesznek vsárnap délután 1—4 óráig.

Március 15-ének ünneplése. Tekintettel arra, hogy a földművelő nép a nagy munkaidőben a márciusi emléket napján nem ünnepelhette, a Tapolczai Kath. Kör folyó hó 18-án egyleti helyiségében emlékezett meg e nagy naptól, hazafias énekek, szavalatok és a március 15-iki események elmefuttatása keretében. A lelkesedés tüze, és keserűség fájdalma jellemezte, mint az idej összes ilyen ünnepélyeket.

Balatonfüred község is impozáns ünnepélyt rendezett folyó hó 14-én, mely Isten tisztelettel kezdődött és folytatást nyert a község háza nagy tanácstermében, mely ez alkalomra szűk volt a nagyszámú közönség befogadására. A hosszú és szép programmu ünnepély végén jegyzőkönyvet vettek fel, a melyben Darányi Ignácnak bizalmat szavaznak és azt a jelenlevők aláírták. Felolvasták Darányinak az ünnepély alkalmára Varga Gábor községbírónak küldött következő sürgönyét: „Hazafias ünnepélyükre őszinte sajnálatomra le nem mehettek. Adja Isten, hogy ezen ünnepély méltó lefolyásából is erőt merítsenek Balatonfüred és vidéke derék polgárai, kitartásra a nemzet igaz ügye mellett. Darányi Ignác.” Ezután a Kossuth-nóta hangjai mellett oszlottak szét.

A tapolcai önkéntes tüzoltó egyesület folyó hó 13-án tartott választmányi gyűlésén elhatározta, hogy évi rendes közgyűlést f. évi április hó 1-én délután fél 2 órakor, az egyesület nagytermében, fogja megtartani.

Közgyűlés. A tapolczai íz. nőegylet folyó hó 18-án tartotta évi közgyűlést, Pollák Adolfné elnöklésével. Elnök a szép számban megjelent tagokat lendületes szavakkal üdvözölvén, a gyűlést megnyitottan nyilváníja. A mult gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése után Strausz Zsigmond egyesületi titkár felolvasta az elnök évi jelentését, melyből kitérő, hogy az egyesület, mely jelenleg 125 tagot számlál, a lefolyt évben segélyezési célokra 1568 koronát fordított. Az egyesület vagyona a tetemes kiadások mellett a mult évi zárlattal szemben 750 korona 19 fillér emelkedést mutat. A pénztári zárszámadás azzal a választmánytól kiküldött bizottság által felülvizsgáltván, helyesnek és rendben találtatott, mely pontos kezelésért elnök a közgyűlés nevében Hochstädter Lipótné pénztárosnak elismerését fejezte ki. Titkár felolvasta a „Szózat a magyar nők-höz” című felhívást, melyet a Magyar Védőegyesület női osztálya küldött az egyesület elnökségéhez azzal a kérelemmel, hogy azt az egyesület tagjaival megismertesse. Miután elnök köszönetet mondott az egybegyűlt tagoknak és őket az egyesület további szives pártolására buzdította, a közgyűlés véget ért.

A postáról. Lapunk folyó évi 8. számá-

ban közölt s a helybeli postán elküvetett szabálytalanságra a pécsei m. kir. postaigazgatótól az alábbi átiratot kaptuk: „A Tapolczai Lapok tekintetes Szerkesztőségének, Tapolca. Becses lapjának mult hó 18-án megjelent 8-ik számában a tapolcai posta- és táviradhatárnak egy magánfellet szemben elküvetett jogtalan eljárását tárgyaló közleményre vonatkozólag értesitem, hogy a hibás postaközeg ellen megfelelően eljárám s egyben intézkedtem az iránt, hogy hasonló panaszra ok a nevezett hivatal ellen elő ne forduljon. Pécs, 1906. március hó 14-én. Az igazgató helyett: Filipovich s. k. pt. tanácsos.

Gyümölcsfa eladás. Tapolca község faiskolájában természetett és meg fennmaradt gyümölcsfák eladása ma délután 1—3 óráig fog, mult számunkban jelzett fajtákban, és árban, a faiskolában megtartatni.

Rendkívüli közgyűlés. A Tapolcai Kereskedő Ifjak Önképző Köre 1906. április hó 1-én délelőtt 11 órakor az Eibeshützsállodában levő egyesületi helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a t. tagokat ezuton is meghívja az alelnök. Tárgysorozat. 1. Két jelenlevő tag kijelölése a jegyzőkönyv hitelesítésére. 2. A módosított alapszabályok előterjesztése. 3. Elnök és második alelnök választás. 4. Alapszabályszerű indítványok tárgyalása.

Villamosvilágításunk ügye a végleges elintézéshez közeledik. Tudvalevő hogy a tó lefolyásának felhasználását elvetették. A Ganz és Társa erre egy újabb tervezetet dolgozott ki és adott be, mely a tóvíz felhasználása nélkül tervezi a telep felállítását. Ezzel együtt nevezett cég a részvénytársulatnak igen kedvező bérletajánlatot is tett, mely szerint 20 évre bérbe venné a villamosvilágítást és 6 százaléket illetőleg 6000 koronát biztosított a részvényeseknek. E tárgyban április hó elsején közgyűlés lesz. Felhívjuk a részvényeseket, hogy azon, az ügy fontossága érdekében okvetlenül megjelenjenek. Egyébként a kedvező ajánlattételre a nevezett cég elég biztosítékot nyújt.

Királyi biztos. Sulyovszky Dezső [volt országgyűlési képviselőt a király Zala és Somogy vármegyékre nézve teljes hatalmu királyi biztossá nevezte ki. A királyi biztos tegnap érkezett Zalaegerszegre, a hol a volt főispáni lakást rendezték be részére. — Ez alkalomra Szombathelyről két század katonaságot, az ott levő gyalogos csendőrökön kívül még 24 lovasrendőrt rendeltek Zalaegerszegre. Mint utólag értesültünk a királyi biztos állandó lakhelye azonban Nagykanizsa lesz.

Hazafias ünnep Gulácson. Szép ünnepélyt rendezett Gulács község hazafias polgársága, 1848. március 15-ének emlékeztetére, e hó 18-án. Az ünnepély istentisztelettel kezdődött, amelyen szebbnél-szebb Mária-énekek hangzottak el, s különösen a „Boldog asszony anyánk” kezdetű, melyet dr. Eöry László énekelt, könnyekig meghatotta a templomot zsufolásig megtöltött közönséget. Az istentisztelet végeztével a mintegy 350—400 főnyi tömeg a Kossuth-nóta éneklése mellett körmenetre indult s a gyászfátyollal bevont nemzeti lobogó alatt bejárta az egész községet. Ezután az egész ünnepelő közönség Eöry Miklós udvarán gyülekezett, ahol a Hymnusz eléneklése után dr. Eöry László tartott majdnem egy óras lelkesen előadott hazafias beszédet, 1848. március 15-ének történelmi jelentőségéről. Utána Eöry Dénes szavalta Petőfi „Nemzeti dal”-át, érces, messze elhalló hangon, hatásosan, majd Czimmermann Ferencz Tompának a „Gölyához” cz. remek költeményét adta elő. A Szózat eléneklése után az ünnepély véget ért s a közönség a Kossuth-nóta éneklése közben rendben széjjel oszlott.

Római légfűtő csövek. A Keszthelyi Balatoni Múzeum Egyesület folytatja a Keszthely mellett volt Mogentiana nevű római telep fölállítását. Sajnosan állapítják meg, hogy a szép épületek falait a XIV-ik század végén emelt Keszthelyi templom építéséhez annyira lehordták, hogy az épület alapfalainál magasabb építkezést nem találnak. Szerencse, hogy itt ott megtalálják a római légfűtés maradványait, hatvan centiméter magas, ter-

méskővel fődött folyosókkal, melyeken a meleg a fűtőkemencéből, az agyagból épített légfűtősövekbe hatolt, melyek a szobák falaiba voltak falazva, így vezették a meleget. A rómaiak idejében a Balaton környékét nagy erdőség borította, a honnét bőven került az a rengeteg fa, a mit a nagy Mogentiána óriási épületeinek légfűtési kemencéi megemésztettek. Mogentiána fenmaradt légfűtési részletein is tanulmányozhatjuk a rómaiak kulturájának nagyságát. A telepet legújabbán megnézte Dr. Ruzsinszki Bálint egyetemi tanár is, az Aquinkum felásatója, arról fényképeket készített, hogy majdan Mogentiánáról irandó tanulmányában bemutassa.

Csány emlékönyv. Borbély György zalaegerszegi főgymnáziumi tanár és lapszerkesztő, Csány László életére és működésére vonatkozó adatokból, öt nyomtatott ivre terjedő emlékkönyvet írt, amelynek kiadásából származó jövedelemmel az általa megteremtett Csány szoboralapot szándékozik növelni. A füzet nem csak céljért, hanem érdekes tartalmánál fogva is figyelmet érdemel. Sok érdekes adatot tartalmaz Csány László életéből, amelyeket Borbély György részint leveletárakból, részint zalamegyei családoknál őrzött levelekből s okmányokból gyűjtött össze. A bevezetést Andaházy Irén, Németh Elekne urasszony írta. Több érdekes apróságot szolgáltatott a könyvhöz: Nagy Károly, Köngmayer János, Kászonyi Mihály. Becses adatokat tartalmaznak id. Tarányi Ferenc remniszcenciái s a Bogyay Máté által őrzött levelek. A becses füzet 1 koronáért kapható a szerzőnél; díszkötésű példány ára 2 korona. A jövedelem a Csány szoboralapot gyarapítja s olvasóink hazafias célra is áldoznak ha a könyvet megveszik.

Tűz. Tagyonban március 18-án este 7 óra után özv. Treger Józsefné háza ismeretlen okból kigyuladt és legett. A ház biztosítva volt. Szélcsend levén, a tüzet csakhamar eloltották. Három hét alatt ez már a második tüzeset Tagyonban.

A táviró drótok rongolása. Nemcsak a vasutak, hanem a vármegyei közutak mentén is egyre nagyobb mennyiségben szaladnak a táviró és távbeszélő drótok. Azonban a nép egyszerű gyermekei nem igen fogékonyak a haladás eme tényezői iránt és nagyon sokszor követnek el merényletet a vezetékek és a porcelán szigetelők ellen, ami gyakran forgalmi zavarok okozója. E bajok lehető elkerülése és gyors megszüntetése végett a kereskedelemügyi miniszter már utasította régebben az államépítészeti hivatalokat, hogy a közutak mentén haladó táviró és távbeszélő vezetékek felügyeletét a megyei utmestereket és utkaparokat bizzák meg. Ezeknek azonban annélkül is sok a dolguk, de azért elvállalták ezt a kötelezettséget is. Hogy nem nagyon sok volt az eredmény, az nem az ő buzgalomukon mult. Ezt belátta a pécsi posta és táviró igazgatóság is, amelynek kerületébe Zalavármegye is tartozik és ártírt a vármegye alispánjához, hogy az utmestereket és utkaparokat fokozottabb ellenőrzésre buzdítsa. Hogy pedig még nagyobb legyen a kedvük, értesítse őket, hogy ha ezentul valami vezetékrongalót tetten érnek, erről halladéktalanul és közvetlenül a postaigazgatót is tudassák, aki őket a közérdekre való tekintettel megfelelő jutalomban fogja részesíteni, esetleg a kereskedelmi miniszternél megjutalmazásra ajánlja. Legutóbb Ginter József gyulakeszi megyei utkopró részesült ilyen jutalomban.

Árad a Balaton. Keszthelyről írják: A Balaton vize rendkívül megnőtt, úgy, hogy már régóta nem volt ily magas vízállás. A víz a rendes medrét jóval túllépte. Több helyen vízben állanak a villák. A Balaton

vize felér a keszthelyi kikötő hidjának aljáig. Kisebb szélben a hullámok átcsapnak a mólón. Legutóbb a Balatonon vízméréseket tettek. Ezek eredménye szerint a Balaton tápláló vizek, amelyek állandók, másodpercenként 38 köbméterrel növelik a tavat.

Felhívás. Lelkes felhívást kaptunk a Debreceni Kereskedelmi Kör szervező bizottságától a magyar gyáripar érdekében indítandó országos mozgalomra és az alakítandó Magyar országos Kereskedelmi szövözetkezre és ipari részvénytársaság ügyében. A felhívás az ország összes polgárait az ügy érdekében tevékenységre hívja fel.

Vadászati jog bérbeadása. Tapolcza község tulajdonát képező vadászterületnek bérbeadása, árlejtés utján ma délután 2 órakor lesz, a község háza tanácstermében.

Különös ok a kivándorlásra. Mi sem jellemzi népünk helytelen gondolkozási módját, vagy mondjuk paraszti önértéket — midőn azt hozza fel okul a kivándorlásra, mert falubelije — ugymond — azért itéli el őt, mivel kis gazdasága dacára *napszám-ba jár.* Míg a tisztességes munka illetén elítélését tapasztaljuk népünknel, addig nem is csodálkozhatunk a nagyművi kivándorlásra. Ily társadalmi betegség mellett nem is boldogulhat népünk. Hát Amerikában nem szegény neki a munka, a napszám? Azért kell elhagyni e drága hazát, hogy itt szegényli a munkát? Valóban szomorú jelenség. A munka nem szegény; nemesít, anyagiakban gyarapít, boldogulásunkat segíti az elő, — csak tisztességes legyen.

Hiénák. Népünk elvetemültsége már nemcsak az élők között garázdálkodik, hanem behatol még a holtak birodalmába is, pusztít rabol ott a hol ellentállásra nem talál. A mult hét folyamán Diszel községben feltörve találták a néhány hónap előtt eltemetett özvegy Dékmárné sírboltját. Az emberbe bujt hiéna a sírbolt fedő kőlapját lefeszítette félretolta és azután lement a sírboltba. Az érc koporsó tetejét azonban nem tudta felfeszíteni mert az levolt cinezve és bezárva. Ezután valami hegyes vassal a koporsó tetejét átlukasztotta és ezen át nyult be a koporsóba, úgy látszik ékszerrel vélt találni, de ez nem sikerült és a hullá selyem ruháját akarta lehuzni, de ez sem sikerült, vagy talán tovább végezte volna undok munkáját ha az erős hullaszag el nem űzi. Masnap volt temetés alkalmával jöttek reá a gaz tetre. A tettest még nem sikerült kézre keríteni. Bármi vezette is erre az eléggé el nem ítelhető embertelenségre, de az eset szomorú bizonyossága az ember, még az állatnál is rosszabb, sülyedésének. Ha nem a halotton vélt ékszer ellopása volt a tett indító oka, úgy híhető, hogy a halott ruhájából akart elvinni. amit a tudatlan nép babonás célokra vél hathatósan felhasználni. A tettest a esendőrség nyomozza

Sok hamis pénz van forgalomban. A mint kereskedőinktől halljuk sok hamis 10 és 20 filléres egy koronás és egy forintos pénzdaráb van forgalomban. Az ónból és olomból készült utánzatok oly hűek, hogy csak tompa hangjuk árulja el hamis voltukat. Jó lesz vigyázni!

Keresztül ment a kocs Bolla János tapolczai borfüvaros lábán, ki bort szállított Tapolczára. Utközben a haladó kocsiról le akart szállni, miközben elszuszott és lába a kocs kereke alá került és rajta keresztül ment. Bolla súlyos lábsérülést szenvedett.

A pusztító betegségek elleni harcban a világ legkiválóbb orvosai egyesülnek. E betegségek legborzasztóbbika az Epilepsia, (Nyavalyatörés). E bajban szenvedőknek viaszszal szolgálhat azon értesülésünk, mely

szerint egy magyar orvos e betegség ellen új és hatékony gyógyító módszert talált fel amelylyel már a külföldön is feltűnést keltett. Ez orvos Szabó B. Sándor dr. Budapest, Alkotmány-u. 5., ki készséggel nyújt felvilágosítást mindazoknak, kik gyógyító módszere segítségével e súlyos bajtól szabadulni óhajtanak.

A gazdák érdekében hasznos újítást tervez Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedő cég Budapestben. Ugyanis a gazdák ezideig teljes megnyugvással szereztek be gazdasági magszükségleteiket oly üzletekben, ahol Mauthner-féle konyhakerti és virágmagvakat árusítanak, abban a hiszemben, hogy ott a gazdasági magvak is a Mauthner cégtől valók. Sajnos ez nincs mindenütt így, aminek következtében bizony sok oly gazdasági magot vétetnek meg a gazdák, amelyek sohasem kerültek ki Mauthner raktárából. Amint értesülünk, a gazdák érdekében megvédésére és a cég jó hírnevének érdekében is a Mauthner cég a közönséggel rövidesen ismertetni fogja mindazon vidéki kereskedők és szövözetkezetek névsorát, a melyeknél a cég gazdasági magvai kaphatók. Addig is ajánlatos a vásárlásnál a beszerzési forrás felől meggyőződést szerezni.

Halálozás. Jakab Károly nyug. esperes, csicsói plébános, folyó hó 19-én, életének 73-éves korában 50-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 21-én, paptársainak, hívóinek és a más vallásuaknak nagy részvéte mellett ment végbe.

Uj fürdőtelep a Balaton mellett. A Balaton fölkarolását, vasutépítést, kényelmes hajóközlekedés napról, napra előbbre viszik. Ujabbán Gyenesdiás községben Kárpáthy János kántortanító buzgólkodása folytán létesül új fürdőtelep. Jelenleg a hajó kikötésre és a fürdőházak alkalmas elhelyezése céljából egy móiöt építenek. A szükséges költséget 20 koronás részvényekkel fedezték. A közsek és polgárok áldozatkészsége és fáradsága bizonyosan megtermi gyümölcsét. Így fog lassan benépesedni a mi kedves Balatonunk partja. Bárha minél több balatnenti község követné a szép és hasznos példát!

A Nap. A fővárosi zsurnalisztika valószínűs szencziója A Nap, ma az ország leg-radikálisabb, legszókimondóbb, legnépszerűbb és legelterjedtebb ellenzéki napilapja. A Nap a közönség rajongó szeretetétől kisérve, egy csapásra nódította meg a szíveket. Minden száma kész meglepetés és szenzáció. A Nap független, érdekes, tartalmas és teljes krónikása a napnak s minden más lap megelőzésével már a kora reggeli órákban kapja kézhez a vidéki olvasó. A Nap felelős szerkesztője: Braun Sándor, főmunkatársa: Ábrányi Emil. Politikai cikkeinek legnagyobb részét Ugron Gábor, a magyar ellenzék e fényes nevével vezéralakja írja. Belső dolgozó-társai: Ábrányi Emil, Bródy Mihály, Cholnoky Viktor, Feld Aurél, Gergely István, Hacsak Géza, dr. Hajdu Miklós, segédszerkesztő, Holló Márton, Kemény Simon, Nádas Sándor, Pásztor Árpád, Székely Miklós, Szabolcs Bálint, Szép Elemér, Thury Zoltán, Ugron Gábor. Ez a névsor — élén Braun Sándor szerkesztővel — kész program. Hangban, tartalomban, formákban, színében s eleven-ségben új ez az újság. Valóságga zászlóvivője A Nap a magyar függetlenségi törekvéseknek az erőszak és törvénytörés mostani gyásos napjaiban ugy politikai, mint újságírói sikerei óriási tényezővé tettek. A Nap hasábjain tükröződik a leghívtebben a magyar közönség érzelmevilága. Külön szenzációja, hogy a legkorábban megjelenő újság a legolcsóbb is. Egy szám ára 2 krajcár, előfizetési ára egész évre 16 kor., félévre

Haszonbérleti hirdetmény.

Latzkovics Antalné tulajdonát képező, a BADACSONYTOMAJI 248. szíjkyben 681 hrsz. — a 265 szíjkyben 684/a, 683 b, 682 b hrsz., — a 882. szíjkyben 822 b. hrsz. és ifju Latzkovits Antal tulajdonát képező a badacsonytomaji 679. szíjkyben 821. hrsz. alatt felvett SZÓLÓBIRTOK a folyó gazdasági évre haszonbérbe adatik.

Továbbá bérbeadatik az ezen szőlőben levő VILLA ugyancsak a folyó év tartamára.

A haszonbérleti és illetve bérleti feltételek alulírott irodahelyiségében betekintheők s ide nyújtandók be a bérleti ajánlatok is, bezárólag folyó évi március hó 31-éig

DR. KOVÁCS VILMOS ügyvéd.

8 kor., negye kor., 40 fillér A Nap kiadóh Szilárd-utca 9. számot.

A „Pesti H megkezdé Lux születtünk“ cí hogy a jövő hoz a lap egy A Pesti Hirap dik, pedig tu a leggazdagab a jövő évnegy za, Eötvös Ká Terka, Szabó Kazár Emil s szeresen elbes tokat fog írni ször is. A Pe zotatlan, radi ban független vezményes á szalon című k sek, mutatvár ízetési pénzel Budapest, V. ára április h május hóra 4 negyedévre együtt negye

Fidibusz. C a Fidibusz c csupa vidám pajkos guny. Minden pént a vidéki olva tehetségű Hel társai: Ambr a két brillian Cserna Rezső, Gulácsy Lajos roly, Kernstoc Lajos, Vesztr gyar festőn. U munkatársain Emil, Herceg ván, Pásztor Károly. A Fic lembe a lego Előfizetési ár 3 korona, ne napra 50 fill 10 fillér. Mut a „Fidibusz“ Szilárd-utca

K. Ö. Gy használtam, é tokat sokszo

N. L. Szer Rendben van

Sz. K. Ba azért csak k dósítását mir idejében érke

Dr. E. L.

GŐZÖ

a

A M

8 kor., negyedévre 4 kor., egy hónapra 1 kor., 40 fillér (70 krajcár). Az érdeklődőknek A Nap kiadóhivatala (Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 9.) készséggel küld mutatványszámot.

A „Pesti Hirlap“ még március hó végén megkezdé Lux Terka kedvelt írónőnk „Amire születünk“ című regényének közlését, úgy, hogy a jövő évnegyedben párhuzamosan hoz a lap egy eredeti és egy fordított regényt. A Pesti Hirlap tartalmassága ezzel is fokozódik, pedig tudvalevő, hogy különben is ez a leggazdagabb tartalmú napilap. Ugyancsak a jövő évnegyedben Tóth Béla, Gárdonyi Géza, Eötvös Károly, Szomaházy István, Lux Terka, Szabóné Nogál Janka, Heltai Jenő, Kazár Emil s a lap jeles írói gárdája rendszeresen elbeszéléseket, tárczákat és karcolatokat fog írni hetenkint és havonként többször is. A Pesti Hirlap politikai iránya változatlan, radikális ellenzéki és minden irányban független. A Pesti Hirlap előfizetői kedvezményes áron rendelhetik meg a Divat-szalonn című kitűnő divatlapot. Megrendelések, mutatványszámok iránti kérelmek, előfizetési pénzek a kiadóhivatalhoz intézendők: Budapest, V., Váci körút 78. A Pesti Hirlap ára április hóra 2 korona 40 fillér; ápr. május hóra 4 kor. 80 fillér; április júniusi negyedévre 7 korona; a Divat-Szalonnal együtt negyedévre 9 korona.

Fidibusz. Ötlet és vidámság köszöntött be a Fidibusz című új fővárosi élclappal, amely csupa vidámság, elmésség, ragyogó jókedv, pajkos guiny, képei és rajzai is nagyszerűek. Minden pénteken délelőtt már kézhez kapja a vidéki olvasó is. A Fidibusz-t a fényes tehetségű Heltai Jenő szerkeszti; főmunkatársai: Ambrus Zoltán és Molnár Ferenc, ez a két brillians talentum. Karikatúrái javát Cserna Rezső, Csók Ignác, Garay Akos, Gulácsy Lajos, Fényes Adolf, Ferenczi Károly, Kernstock Károly, Márk Lajos, Linek Lajos, Vesztrócy Manó, ezek a kitűnő magyar festőn.ívészek rajzolják. A lap állandó munkatársainak sora is fényes: Abrányi Emil, Herceg Ferencz, Ignótus, Gergely István, Pásztor Árpád, Kemény Simnn, Lovik Károly. A Fidibusz legalább 18 oldal terjedelemben a legolcsóbb élclap. Mesésen olcsó! Előfizetési ára: egy évre 6 korona, fél évre 3 korona, negyedévre 1 K. 50 fil. egy hónapra 50 fillér. Egy szám ára [5 krajcár] 10 fillér. Mutatványszámot készséggel küld a „Fidibusz“ kiadóhivatala (Budapest, Rökk Szilárd-utca 9. szám).

Szerkesztői üzenetek.

K. Ö. Győr. Köszönet. Mint látod felhasználtam, épen legjobbkor jött. Mindnyájatokat sokszor üdvözlünk. Levél meg.

N. L. Szentantalfa. Megkaptam. Köszönet. Rendben van minden. Szívélyes üdvözet.

Sz. K. Balatonfűred. Kissé későn érkezett, azért csak kivonatolva hozzuk. Szíves tudósítását mindig köszönettel vesszük, csak idejében érkezék. Üdvözet.

Dr. E. L. Gulács. Megkaptam. Mint lát-

hatod hozzuk. Más alkalommal is köszönettel veszem tudósításodat. Üdvözet.
V. Gy. Mikor készül el? Várjuk.

KÖZGAZDASÁG.

Talajizü avagy hordószagu borok megjavítása.

Egyike a legközönségesebben előforduló bajoknak a borászatban a talajiz, amely azonban néha nem is egészen kellemetlen s némely vidékeken annyira hozzászokik a nép, hogy fel sem igen veszi.

A hordószag és iz is mindennapi betegsége a bornak, de ezt már a legfásultabb izlés sem viseli el egykönnyen.

Mind a két bajon lehet segíteni és pedig az által, ha az illető bort kétszer-háromszor egymásután fejtjük és derítjük, hosszabb időközökben. A derítéshez azonban ilyen alkalommal ne használjunk vizahólyagot, hanem mindig zselatint s a derítés előtt adjunk a bornak némi csersavat is.

Az eljárás az, hogy hektoliterenkint, az idegen iz nagyságához mérten, 10—20 gramm tannint teszünk a hordóba, azt a borral jól összekeverjük s azonnal ezen keverés után és újból való keverés közben öntjük bele a felolvasztott zselatint és pedig 10 15 grammot számítva egy-egy hektoliterre.

Ha most a bort négy hétig nyugodtan állani hagyjuk s azután ugyanigy ismételtjük a derítést és ha kell, újabb négy hét után harmadszor, akkor a bor az idegen izt teljesen elvesziti.

Igaz, hogy az ilyen bor egy ideig kissé izetlen, de ha nyugodtan hagyjuk, akkor néhány hét alatt egészen visszanyeri frissességét.

Természetes azonban, hogy a hordószagu bort a derítés előtt más egészséges hordóba kell átfejtenünk s ugyan ez ajánlatos a talajizünél is, mert a talajiz is szívesen beleveszi magát a hordó dongájába, kivált új hordóknál.

Kreudits Ödön.

HIRDETÉSEK.

Eladó szőlőbirtok.

Öt holdas nagyobbára ojtványnyal beültetett

S Z Ő L Ő

Szent-Györgyhegy legszebb helyén szabad kézből eladó.

Bővebbet a tulajdonosnál

Öreg Buzás Ferencz

Szent-Györgyhegy

A házasszony gondolkodásán mulik a család ádve, boldogsága!

A Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé

Kathreiner előállítási módszere révén kellemes ízű, az egészséget előmozdító és olcsó, ez által a legmegbecsülhetetlenebb előnyöket nyújtja minden háztartásnak!

Minden vásárlásnál hangulyozzuk kifejezetten a Kathreiner nevet és csak eredeti csomagokat kérjünk Kneipp páter védjeggyel.

Élősövények

Erdősítésre való mindenféle tü és lomblevelű facsemeték, gyümölcs vadoncok, fűzfadugványok, rózsák, szegfűk, 43 féle legújabb fajburgonya stb. szülő 30 oldalas árjegyzéket kívánatra megküld

FARAGÓ BÉLA
cs. és kir. udvari szállító, faliskola tulajdonos,
Zalaegerszegen.

A legnépszerűbb és legelterjedtebb magyar ellenzéki lap

A NAP

Az erőszak és megfélemlítés e nehéz idejében a 48 as eszmék leghivebb katonája. Mithogy a kormány az utcai árulást megszüntette, kérjük olvasóinkat úgy Budapestben, mint a vidéken, fizessenek elő a NAP-ra, vagy vegyék meg a dohánytözsékben, vagy rendeljék meg a lapkihordóknál.

Előfizetés: negyedévre 4 korona, egy hónapra 1 korona 40 fillér.

Felelős szerkesztő: Braun Sándor.
Főmunkatársak: Abrányi Emil és Ugron Gábor.

A Nap kiadóhivatala:
Budapest. VIII., Rökk Szilárd-utca 9.
Egy szám ára 2 krajcár.

GŐZCSEPLŐKÉSZLETEK 2 $\frac{1}{2}$ -től 12 lóerőig, BENZINMOTOROK,

SZALMAPRÉSEK gőzhajtásra,

aratógépek és egyéb mezőgazdasági gépek

legújabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGÉNél

BUDAPEST, V., Váci-körút 32.

Árjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

**10.000 drb. első rendű
tölgyfa karó**

eladó.

Ezre helyben átveve 60 korona.
Hiller Ignác
Talián-Dörögd.

Az elmúlt rendkívüli száraz nyár
folyamán ismét a

Küküllőmenti

Első Szőlőoltványtelep

Tulajdonos Caspari Frigyes, Medgyes 198. N. Küküllőmegye

volt az egyedüli az egész országban
mely oltványait óriási mennyiségű na-
ponta 5 millió liternyi vízzel öntözte,
s ennek folytán az egyedüli szőlőtelep,
amely ez évben is valóban szép és
minden tekintetben kifogástalan minő-
ségű szőlőoltványokat szállít.

Képes árjegyzék számos elismerő levéllel ingyen és
bérmentve.

Értesítés.

Miután a városi téglaház bérlete
január hó 1-től kizárólag az én tulaj-
donom, tisztelettel tudatom a nagyér-
demű közönséggel, hogy az utalványok
csak nálam válthatók, és pedig a
lakásomon, Tapolcán, Berek-utca 333.
szám, vagy esetleg kint a téglaháznál.

Presing Gábor
a városi téglaház bérlője.

SZŐLŐVESSZŐ!

A világhírű **Delavare**
adja a legjobb bort!

Oltani, permetezni nem kell.

A szőlészet kincse.

A filloxerának ellentáll!

Leírását és árjegyzékét ingyen
küldünk bárkinek.

**Szőlőoltványok mérsekelt áron
kaphatók.**

Nagy mennyiségű sima és gyö-
keres „Delavare“ vessző eladás.

Cim:

Szigyártó és Takács

szőlőtelep-tulajdonosok

Telep: **Alsó-Segesd,**

Központi iroda: **Felső-Segesd**
Somogy megye.

FIDIBUSZ

**! A legkitünőbb és!
! legolcsóbb élelapp!**

Szerkeszti: **HELTAI JENŐ.**

Főmunkatársak: Ambrus Zoltán, Molnár Ferenc,
Herczeg Ferenc, Ignofus, Lovik Károly.

Képei javát Cserna Rezső, Csók István,
Garay Ákos, Gulácsy Lajos, Fényes Adolf,
Ferenczy Károly, Kernstock Károly, Márk
Lajos, Linek Lajos, Vesztróczi Manó rajzolja

**Péntek délelben már kézhez
kapják a vidéki előfizetők a
Fidibusz-t!**

Előfizetési ára páratlanul olcsó:

Egész évre 6 Kor. Félévre 3
Kor. Negyedévre 1 K. 50 fill.
Egy óra 50 fillér.

Egy szám ára 5kr.(10f.)

Friss, vidám, pajkos, ere-
deti, eleven, érdekes, di-
szesen illesztett heti élelapp

Mutatószámot kívánatra ingyen küld
a **FIDIBUSZ** kiadóhivataltól
Budapest, Rökk Szilárd-utca 9.

Szőlőbirtokosok figyelmébe

ajánlom állandóan nagy választéku
raktáramat, mindenféle, a szőlőkeze-
léshez szükséges gépekből u. m.
**permetezők, szénkénegezők, porozók,
lepkefogó lámpák** — továbbá a leg-
nagyobb választék **szőlőprésekben**,
azonkívül **állandó raktárt tartok min-
dennemü gazdasági gépekből.**

Pauk Vilmos

vaskereskedése, TAPOLCZA.

Értesitem a tisztelt husvásárló kö-
zönséget, hogy nálam a husnak
kilogrammja

marhahus eleje	40 krtól	52 krig
hátulja	50	64
borjúhús eleje	60	70
hátulja	70	80

az árak nyomtatékkal együtt értendők.

Hirsch Dávid mészáros

Tapolcza, (főter).

SCHOTTOLA ERNŐ

Budapest,

VI. Andrassy-ut 2. (Fonciére-palota.)

Megjelent

új sárcipő-, hócipő és gummi-
vadászcsizmákról szóló

ÁRJEJYZÉKE.

Kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve küldi.

VEZÉRSZÓ: Minden darab szappan a **Schicht** név-
vel tiszta s káros alkatrészekből mentes.

JÓTALLÁS: 25 000 koronát fizet **Schicht György**
eeg Auszsigban bárkinek, aki bebizo-
nyítja, hogy szappana a „Schicht“ névvel, valamely káros keve-
réket tartalmaz.

Schicht-szappan!

(„Szarvas“ vagy kulcsszappant)

a legjobb és használatban a legolcsóbb!

Ama nagyszerű, hatályos tisztító erő, valamint ama kiadóság, amelyet a
SCHICHT-SZAPPANNÁL észlelhetünk, légysága és teljes tisztasága, azon különös
gyártási mód eredménye, a mely a nyersanyagok feldolgozásánál a legnagyobb
pontosságon alapul. A nyersanyagok nagyrészt saját művekben állítatnak elő.

Milliószor kipróbálva és kitünőnek bizonyult!

Ellepte
hir.Fönt

hosszu r

északnak

őléből elh

oly gyere

san megir

gedezni k

lyeknek v

zegli ma

Valami

föld felett.

morajtól,

pattanásár

Messze a

vörös erdő

a zöldbe b

megannyi

Az ember

mámorral.

mindmear

kálnak ; c

a tavasz!

Uj rem

előtt. Költ

ják, nyars

realisták

fehér könt

hogy ujjor

öltözzék.

Induljun

utján. Hig

ség után,

erőt megt

sadalmi, g

tudomány

fejődésünk

A TAPOL

A sz

A szenvedés

Emésztí a g

Pusztítja ke

Veszteséginl

Hol e tüzlá

Uj tenyész

Virága illat

Tisztul s n

A szenvedés

Hordásához

De egy forr

Erőt nyer, l

Ez a forrás

S nem mag

Az győz a

S győzni fo

A szenvedés

A földön ál

Aki e szent

Pár szemébe

Bár itt nem

Küzdelméi t

Mert a men

Jobb hazába

A szenvedés

E magasztos